Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Asiantuntijalausunto

Ympäristöministeriö

Ympäristöneuvos
Penina Blankett

6.3.2024

Maa- ja metsätalousvaliokunta (8.3.2024)

Asia: HE 9/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen liitteessä olevan kalastussäännön korvaamisesta uudella kalastussäännöllä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen liitteenä olevan kalastussäännön korvaamisesta uudella kalastussäännöllä tehdyn sopimuksen.

Huomioiden Tenon lohikantojen heikko tilan ympäristöministeriö pitää tärkeänä, että kalastusta säädellään kalastussääntöehdotuksessa esitetyillä tavoilla, jotta kantojen elpyminen saadaan käynnistettyä ja rajoitettu lohenkalastus voitaisiin jälleen sallia vaarantamatta lohikantojen elpymistä.

Näiden voimakkaiden lohikantojen ja merinieriän elvytystoimien lisäksi ympäristöministeriö kannattaa muiden kalalajien kalastusmahdollisuuksien laajentamista kestävällä tavalla. Laajentamisen yhteydessä tulee kuitenkin pyrkiä estämään lohen sivusaaliiksi jäämistä sekä kuolleisuutta, missä korostuu kalastajien oma vastuu.

Lohikantojen elvyttäminen ja niiden tilan paraneminen on myös edellytyksenä sille, että saamelaiskulttuuria ja saamelaisten perinteisiä elinkeinoja voidaan harjoittaa tulevaisuudessa. Saamelaiskulttuurin suojaaminen on tärkeä osa kyseistä kalastussäännöstä.

Ympäristöministeriö pitää tärkeänä, että sääntöihin on lisätty määräykset kyttyrälohen kohdennetusta kalastuksesta sekä sopivien pyyntimenetelmien kehittämisestä, joilla voidaan välttää mm. lohien sivusaaliiksi jääminen.